

J e ž.

(Spisal *Fran D.*)

Nikar ne mislite, da vam hočem napisati dolgo razpravo o ježu: — o njegovi zunanosti, o njegovem življenju in njegovih navadah. Ne, tega ne mislim, — saj ga takó vsi poznate. Vsi veste, da je porasten po hrbtu in po straneh s kratkimi bodicami, katere nikakor niso ustvarjene, da bi jih človek ljubeznivo božal. Njegov kratki, špičasti rilček, ki se obrača nosljuje in vohaje neprestano sem ter tja, izgleda nekako smešno in dobrovoljno. Noge se komaj zdaj pa zdaj malo prikažejo izpod zavaljenega života. Toda čemu bi ga opisoval še dalje. Znan vam je morda še bolje nego meni in zato vam hočem pripovedovati samo o našem ježu, ki mi ni dal sinoči miru od večera do ranega jutra.

Prinesla ga je sestra, ne vem odkod. Takoj ko ga je položila na tla, skril se je pod posteljo in ni se več prikazal na dan. Naposled smo popolnoma pozabili nanj. Mrak je prihajal in jaz sem zagrnil okna ter prižgal svetilko. Sezul sem si čevlje in slekel suknjo, potem pa sem šel za mizo, da bi pisal.

Vse je bilo tiho krog mene, samo širokokrila večča se je motala krog svetilke. Kar začujem neko posebno, nenavadno tekanje; ozrem se po sobi, a ne zapazim ničesar. Za nekaj časa utihne ta čudni šum, toda čez par trenutkov se zopet ponovi in to prav blizu mene. „Kaj pomeni ta reč?“ ... Au! — Skočil sem kvišku, prijel svetilko ter posvetil pod mizo ... Pričel sem se smejati samemu sebi. Bil je naš jež, ki se je bil ravnokar napravil na svoje nočno potovanje. Motal se je krog mojih nog in mene je zazebló po vseh udih, ko sem začutil nenadoma, da se me dotika nekaj mrzlega. Posvetil sem radovednežu pod nos in odcapljal je mirno v kot, kakor da se ves osramočen zaveda svoje nerodnosti.

Sedel sem zopet za mizo ter pisal dalje. Včasih sem dvignil glavo, zakaj vsak hip je zašumelo na tem ali onem koncu ... Vešča se je naveličala letati krog sve-

tilke in lazila je počasi in utrujena po mizi. Zmenil se nisem več ne zanjo ne za ježa.

Kaj je to? Oglasilo se je škrtanje, kakor bi kdo z žebljem drgnil po raskavem lesu. Tega ne dela seveda nihče drugi kakor jež. Toda kje tiči?... No, to je imenitno! V moji sobi se je pričel dolgočasiti; zaželel si je kuhinje in zato je drsal po vratih. Ali prijatelj, če hrepeniš po miših in ščurkih, — v naši kuhinji ne boš opravil veliko. Žal mi je sicer, dragi moj jež, toda sedaj ti ne morem pomagati. Naposled, — kdo vé? Pojdi in poišči si sam! — Odprl sem mu vrata in jež je izginil v kuhinjo. Tam si bo dal gotovo mnogo opraviti in upal sem, da se za kake pol ure lahko oddahnem... Drrr - bum - bum - cink - cink - cink!... Planil sem s stola ter hitel v kuhinjo... Kod se klatiš, hudodelec? Kaj počneš?! — Prinesel sem svetilko ter vse ogledal. Seveda! Lahko bi si bil mislil! V kotu so bile nakopičene prazne steklenice in zdaj so ležale raztresene po tleh; dve ali tri so bile celo razbite. Jež je skušal, da bi se izmotal iz razvalin, pri tem pa je tako srdito prhal in dihal, kakor bi se mu bila zgodila kakšna krivica.

Zdelo se mi je, da mi to noč ne bo mogoče v miru pisati; zato sem se razpravil ter legel v posteljo. Zatisnil sem oči; kmalu mi je postalo v glavi megleno in nejasno; moje misli so se pričele motati in polagoma so prihajale sanje...

Top!

Zdrznil sem se, sedel v postelji in poslušal; nisem se takoj domislil na ježa. Spoznal sem ga šele po tekanju, ki se je bližalo postelji. Kaj je zopet napravil ta sitnež?! — Prižgal sem luč, nataknil copate ter šel gledat v kuhinjo. Nič posebnega. Na tleh je ležala metla, ki je staja prej pokoncu poleg ognjišča. Jež jo je bil menda prevrnil in odtod torej ta pok, ki se mi je zdel v spanju še strašnejši, kakor je bil v resnici; prvi trenotek sem si domišljjal, da so ustrelili s topom prav nad mojo glavo... Ustopil sem se pred ježa ter se grozovito razsrdil nad njim:

„Tako torej ti spoštuješ našo gostoljubnost?! Ali je lepo, vznemirjati ljudi ponoči ter jih buditi iz spanja?

Zapovem ti odslej, da mi ne napravljaš več nobenega nepotrebnega šuma ter da se vedeš, kakor se spodobi dobro vzgojenemu ježu! Ali si razumel?"

Ni se veliko brigal za moje resne besede. Pokazal mi je hrbet ter jo odpetal pod mizo. Jaz pa sem ugasnil svetilko ter se spravil nazaj na posteljo ...

Ce mislite, da je prijatelj jež odslej miroval, se jako motite. Niti na misel mu ni prišlo, da bi se kaj oziral na mojo zapoved. Še predno se mi je dobro zadremalo, slišal sem prav v svoji bližini neko motanje in kobacanje, ki se mi je zdelo takoj sumnjivo. Toda nisem se mnogo brigal za ta šum; prvič sem bil preveč utrujen in drugič sem bil trdno prepričan, da bi niti najljubeznivejša pridiga ne upokojila tega razgrajalca. In v tej zavesti sem zaspal še precej trdno, — dokler me ne prebudi strahovito pretresljivo vekanje. Nikdar si nisem mislil, da bi mogla imeti kaka žival tako čudovit glas. Nekako podobno kričé mlade mačke, kadar so v smrtnem strahu, — a to je bilo še vse drugače, vse grozoviteje. Kaj se mu je neki pripetilo? To ne more biti nihče drugi kakor naš nesrečni jež. Ni kazalo družega, kakor da sem zopet vstal in napravil luč. A sedaj se zanesi, ti zakrknjeni grešnik! Kaznujem te, kakor se spodobi! Jaz nisem pripravljen, da bi zaradi tebe vso noč ne zatisnil očesa — — —.

Kaj ugledam?

Jež se je obesil!

Nikar se ne čudite! Sama čista resnica: — jež se je obesil!

Brisača je visela ob postelji skoro do tal in na koncu so bile spletene nevelike, precej močne „maše“, kakor jih vidite navadno na brisačah, namiznih prtihi ali posteljnih preprogah. Kako je delal naš ubogi jež, da je vtaknil svojo glavo v jedno teh „maš“, — tega niti sedaj še ne vem. Resnica pa je, da je siromak pol visel in pol na hrbtu ležal, ne da bi se mogel rešiti. Očitno so ga ostavile že vse moči, kajti nič več se ni zganil. Kdo vé, koliko časa se je trgal in zvijal, da bi se izmotal iz grozovite zanjke. Poznalo se je na brisači, koliko se je trudil; žebelj, na katerem je visela, je bil že nekoliko upognjen in „maše“ so se zadržnile

tesno krog njegove glave. Hotel sem ga izmotati, toda ni se dalo. Naposled ni kazalo družega, kakor da sem zanjko prerezal. Pal je na tla kakor brez življenja... Toda glej! — Zganila se je jedna noga, — druga, — in sedaj je zanosljal in zamigal celo špičasti rilček...

„Tako se torej oziraš na moje želje in na moja povelja? Ali ti nisem rekel, da miruj in da nikar ne delaj nobenih neumnostij? Prav ti je; vedel boš za drugo pot!“

Jež se je polagoma vzdignil in odšel počasi in utrujen v kuhinjo... Kaj je počel potem, tega ne vem. Spal sem trdno in tudi ježu se najbrže ni več ljubilo razsajati...

Danes sem se preselil, jež pa je ostal pri moji sestri... Verjemite mi, da mi je kljub vsi njegovi sitnosti dolčas po mojem nemirnem, bodičastem prijatelju!

Pod hruško.

V senci hruške posedeti,
Hej, kako je to lepo,
Ko pripeka dol raz neba
Vroče solnce na zemljo.

Čuj me bratec, in ozri se
K vejam širnim gori v zrak,
Vidiš li, da rmenó hruško
Težko nosi vzrastek vsak.

Hej, veselja in pa sreče,
Zdaj je vetriček nastal,
Kakor da bi ga bil Bogeč
Nama na ljubo poslal.

Glej, poglej jo, hruško zrelo,
Ki je padla zdaj na tla,
Teci, teci, kdor dobi jo,
Ta naj tudi jo ima!

Toda zraven skrbno pazi
In navzgor marljivo glej,
Ker vsak hip rumene hruške
Čepájo raz polnih vej.

Oj, ti bratec moj preljubi,
Če bi padla na glavo,
S hruško sladko vjel bi nekaj,
Kar ne bilo bi sladko.

Tatjan.

